

*Ніна Атаманчук
Артем Чернов
(м. Полтава)*

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КРИЗОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Формування психолога як фахівця та науковця нового типу – ініціативного, критично мислячого та самокритичного – можливе лише за умови, що навчання у закладі вищої освіти (далі ЗВО) буде максимально наближене до реальної професійної діяльності. Найважливішим завданням, що покладається

на викладача ЗВО, є формування особистості студента як високо валіфікованого професіонала, з набутими відповідними компетенціями та сформованою професійною свідомістю (Атаманчук Н.М., 2023). Одним із найбільш перспективних шляхів удосконалення підготовки майбутніх спеціалістів, надання їм необхідних компетентностей, є впровадження активних методів навчання (Щербань, 2004).

Реформа сучасної освіти в Україні передбачає підвищення якості предметної підготовки фахівців за умов зменшення аудиторного навантаження та зростання обсягу самостійної роботи. Одним із способів вирішення цієї проблеми є застосування нових, більш ефективних методів і технологій навчання.

Однією з форм розповсюдження власного професійного досвіду фахівця-практика є майстер-класи. Майстер-класи дають змогу розібратися в проблемі, обговорити її, поставити питання, отримати консультації, а також здобути нові компетентності. Це унікальний спосіб передачі професійних знань психолога та набуття практичного досвіду в конкретній темі, яка є важливою для клієнта.

Важливо відзначити, що майстер-класи професійного розвитку мають свої особливості порівняно з іншими формами передачі досвіду майбутнім фахівцям з кризової психології. У процесі його проведення відбувається активне обговорення запропонованого матеріалу та спільний пошук творчих рішень психологічної проблеми як з боку учасників майстер-класу (студентів), так і з боку фахівця, який його проводить (психолога).

Погоджуємось з думкою М. Гриньової, М. Кононової, що позитивним результатом майстер-класу можна вважати результат, що виражається в оволодінні студентами ЗВО новими творчими способами вирішення певної проблеми у ракурсі професійної діяльності, у формуванні навичок окремих видів та технологій роботи, мотивації до самонавчання, самовдосконалення, саморозвитку, інтересу до обраної майбутньої професійної діяльності, ціннісного ставлення до іншої особистості, готовності до професійного самоаналізу, здатності до рефлексії своєї діяльності (прояв мотиваційного та особистісного компоненту професійного розвитку майбутніх фахівців). (Гриньова М. В., Кононова М. М., 2021).

Переваги майстер-класів як інноваційної форми навчання в ЗВО майбутніх фахівців з кризової психології: **концентрація знань** – це не просто теоретичне навчання, це практичні приклади, розповіді про труднощі, з якими стикаються фахівці; живе спілкування – учасники можуть обмінятися досвідом та знаннями; знання подаються максимально ефективно за допомогою валідних методик; поєднання теорії та практики, що сприяє легшому засвоєнню інформації, а знання, отримані на майстер-класі, зазвичай, можна застосувати безпосередньо після навчання без потреби у додатковій адаптації.

Наведем приклад використання майстер-класу з метою професійного становлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Кризова психологія» та другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Кризова психологія. Соціально-психологічна реабілітація».

У травні 2024 року кафедрою кризової психології факультету психології і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка у межах VI Міжнародної науково-практичної конференції «Психологічні координати розвитку особистості: реалії і перспективи» до 110-річчя Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка завдячуючи Тетяні ВЕЛИЧКО, психологині Благодійної організації «Благодійний фонд «Карітас Полтава»; Інні СЕНЬ, соціальній працівниці Благодійної організації «Благодійний фонд «Карітас Полтава», майстрині-керамісту з Опішні проведено майстер-клас «Глиноterapia як метод гармонізації психоемоційного стану особистості».

Майбутні фахівці з кризової психології вправлялись у техніках самодопомоги в складних життєвих умовах, виготовили мандалу з глини. На сьогодні метод Мандалотерапії (терапії за допомогою створення та аналізу Мандали) отримав величезну популярність. Адже творча робота з мандалою через її концентричну структуру допомагає у відновленні рівноваги і спокою. У цьому велика цінність мандал, як арт-терапевтичного методу в роботі фахівця з кризової психології.

Отже, використання майстер-класів у ЗВО допомагають студентській молоді оволодіти рядом компетентностей, що в майбутньому забезпечить їх успішний професійний розвиток.

Список використаних джерел

1. Атаманчук Н.М. Навчальна дисципліна «Кризова психологія» у системі професійної підготовки фахівців з кризової психології. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Психологія. Випуск 4. 2023, С. 51-56.
DOI <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2023.4.10>

2. Гриньова М. В., Кононова М. М. Саморегуляція навчальної діяльності та професійний розвиток студентської молоді: монографія. Полтава: Астроя, 2021. 384 с.

3. Щербань П.М., (2004): Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: Навч. посіб. 2004, С. 47-50.